

Opis dorobku i osiągnięć naukowych w pracy naukowo – badawczej

1. Imię i nazwisko: Krzysztof Biernacki

Spis treści

2. Posiadane dyplomy	2
3. Dotychczasowa aktywność zawodowa	3
4.1. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1789 ze zm.)	4
4.2. Badania związane z metodyką kalkulacji podatków dochodowych, prezentowane w artykułach naukowych.....	12
4.3. Badania nad efektywnymi stawkami w podatkach dochodowych.....	14
5. Pozostałe obszary badań, wnoszące wkład w dyscyplinę finanse	15
5.1. Opodatkowanie usług finansowych podatkiem od wartości dodanej	15
5.2. Sekurytyzacja aktywów jako innowacja finansowa.....	18
5.3. Czynniki kształtujące politykę podatkową w Polsce	22
6. Dorobek naukowy i jego cytowalność	28
7. Granty i projekty badawcze	29
8. Działalność organizacyjna, dydaktyczna i popularyzatorska	30
8.1. Działalność organizacyjna.....	30
8.2. Działalność dydaktyczna.....	31
8.3. Działalność popularyzatorska	32
8.4. Udział w zespołach eksperckich i merytorycznych	33

2. Posiadane dyplomy

Magister nauk prawnych:

1997-2002 Uniwersytet Wrocławski,

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii; Kierunek Prawo;

Specjalizacja: Międzynarodowe prawo podatkowe;

Temat pracy magisterskiej: „**Międzynarodowe aspekty unikania podwójnego opodatkowania**” pod kierunkiem prof. R. Mastalskiego.

Magister ekonomii:

1998-2003 Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu,

Wydział Gospodarki Narodowej; Kierunek: Finanse przedsiębiorstw;

Specjalizacja: Finanse przedsiębiorstw i rynek kapitałowy;

Temat pracy magisterskiej: „**Zarządzanie należnościami w świetle ich zabezpieczeń**” pod kierunkiem prof. M. Łyszcza.

Studia doktoranckie:

2003-2006 Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu,

Wydział Gospodarki Narodowej; Kierunek: Finanse przedsiębiorstw;

Specjalizacja: Finanse przedsiębiorstw i rynek kapitałowy.

Temat pracy doktorskiej: „**Ryzyko podatkowe sekurytyzacji aktywów w Polsce**”
pod kierunkiem prof. UE M. Łyszcza

Recenzenci: dr hab. prof. UE w Katowicach T. Famulska

dr hab. prof. UE we Wrocławiu J. Uchman

3. Dotychczasowa aktywność zawodowa

(ujęcie chronologiczne)

- **2008-2009 Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wydział Gospodarki Narodowej, Katedra Finansów, asystent ze stopniem doktora.**
- **2008 – wpis na listę kandydatów na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa.**
- **2009 – obecnie: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wydział Nauk Ekonomicznych, Katedra Finansów, adiunkt.**
- **2009 – ukończony kurs trenera II stopnia.**
- **2014 – ukończony cykl szkoleń „Pakiet Kompetencji Trenerskich”.**
- **2014 – obecnie: Kierownik Studiów Podyplomowych „Doradztwo podatkowe” na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.**
- **2014 – obecnie: Doradca podatkowy, prowadzący samodzielną kancelarię doradztwa podatkowego (nr wpisu 11354).**
- **2015 – obecnie: Opiekun koła Naukowego Doradztwa Podatkowego na Uniwersytecie Ekonomicznym.**
- **2016 – obecnie: Opiekun specjalizacji na II stopniu studiów: Doradztwo podatkowe, na Wydziale Nauk Ekonomicznych, Kierunek: Finanse i Rachunkowość.**
- **2018 – obecnie: Członek Zarządu Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych (DO KIDP).**
- **2018 – obecnie: Przewodniczący Komisji Merytorycznej przy DO KIDP.**

4.1. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1789 ze zm.)

Po obronie pracy doktorskiej, początkowo zatrudniony na stanowisku asystenta ze stopniem doktora, a następnie od 2009 roku adiunkta, koncentrowałem się w mojej pracy badawczo – naukowej wokół zagadnień związanych z oddziaływaniem systemu podatkowego na finanse przedsiębiorstw. Wykorzystując zarówno swoje wykształcenie z obszaru nauk prawnych oraz finansów, a także praktyczne doświadczenia z pracy doradcy podatkowego, dążyłem do zidentyfikowania zależności pomiędzy kształtowaniem elementów techniki podatkowej przez ustawodawcę a finansowymi decyzjami podatników. Zagadnienie to starałem się konkretyzować w podstawowym obszarze badawczym, który dotyczy oddziaływania metodyki kalkulacji podatku dochodowego na obciążenia podatkowe zarówno przedsiębiorców, jak też konsumentów.

W tym obszarze, jako osiągnięcie naukowe wskazuję monografię:

- *Podatkowe uwarunkowania decyzji przedsiębiorstw*, Wydawnictwo DIFIN, Warszawa 2019, ISBN: 978-83-8085-869-5

oraz artykuły dotyczące kalkulacji obciążeń podatkowych w polskich spółkach notowanych w publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Problematyka metodyki kalkulacji podatku dochodowego i jej wpływ na końcowe obciążenie podatników nie były dotychczas w literaturze z dyscypliny finansów przedmiotem pogłębionej refleksji naukowej. Taki stan rzeczy traktować można jako ważną lukę badawczą w dyscyplinie finansów, której istnienie wymagało podjęcia w tym zakresie badań. Zagadnienie to nabrało szczególnego znaczenia w okresie ostatnich trzech lat. Ustawodawca krajowy rozpoczął bowiem przebudowę polskiego systemu podatkowego i problematyka metodyki kalkulacji podatku dochodowego istotnie zyskała na znaczeniu. Ma ona bowiem wpływ nie tylko na ustalenie zakresu opodatkowania, ale również na kształtowanie się ryzyka prawidłowości rozliczeń podatników z organami podatkowymi. Monografia, która jest efektem tych badań, jest w całości pracą samodzielną, nieznajdującą odpowiednika w wydanych w Polsce

publikacjach zwartych. Opiera się ona na wcześniejszych moich publikacjach w formie artykułów, aczkolwiek ich wkład w jej treść nie przekracza 20% całości monografii.

Hipotezą badawczą weryfikowaną w treści monografii było dążenie do odpowiedzi na podstawowe pytanie, w jaki sposób metodyka kalkulacji podatku dochodowego wpływa na decyzje podatników. Ze względu na obszar zainteresowań, przedmiotem analizy były decyzje z obszaru finansów, przede wszystkim finansów przedsiębiorstw. Aczkolwiek w monografii podjąłem również badania nad wpływem metodyki na decyzje podatników mających status konsumenta. W coraz większym stopniu podatki dochodowe wpływają również na obciążenia podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej. Perspektywa empiryczna, w obszarze której hipoteza była weryfikowana, skupiała się na ostatecznym obciążeniu fiskalnym podatnika. To mikroekonomiczne ujęcie umożliwiło porównanie, jak kształtują się kwoty podatku do zapłaty w zależności od przyjętej metodyki kalkulacji podatku dochodowego.

W obszarze tak sformułowanej hipotezy głównej, pytania uzupełniające zostały określone w sposób następujący:

- W jaki sposób rozwiązania obejmujące metodykę kalkulacji podatku dochodowego przyjęte przez ustawodawcę w krajowych ustawach o podatkach dochodowych będą wpływały na decyzje podatników ?
- Jaka jest relacja pomiędzy stawką podatku a metodą jego kalkulacji – który z tych elementów jest dla podatnika ważniejszy w perspektywie kształtowania podstawy opodatkowania ?
- Czy przyjęte w przepisach prawa międzynarodowego modele wyłączenia podwójnego opodatkowania w ujęciu ekonomicznym wpływają na ostateczne obciążenie podatkowe w stopniu wyższym (tj. silniej wpływają na ostateczną kwotę podatku do zapłaty) niż wybór przez podatnika określonego źródła rozliczenia podatku.

Drugie pytanie, dotyczące relacji pomiędzy stawką a metodą kalkulacji podatku, opiera się na kryterium obciążeń podatkowych i dąży do odpowiedzi, który z tych dwóch czynników (stawka czy metoda) ma większy wpływ na ostateczną wartość obciążenia podatkowego.

Zarówno problem badawczy, jak i zaproponowana hipoteza nawiązują do teorii opodatkowania dochodu. W ujęciu historycznym wykształciły się dwa takie modele: model analityczny oraz

model podatku globalnego. Każdy z tych modeli nawiązuje do odmiennej teorii opodatkowania dochodu, którymi są odpowiednio teoria źródeł reprezentowana przez A. Wagnera, oraz teoria opodatkowania przyrostu czystego majątku G. von Schanza.

W teorii źródeł dochodem podatnika jest uzyskiwane świadczenie z określonego źródła dochodu. W teorii tej na istotę dochodu składają się osobisty charakter świadczenia, periodiczność wpływów oraz stałość źródeł ich uzyskania. Przyrosty sporadyczne oraz straty nie są w tej teorii brane pod uwagę przy ustalaniu dochodu. Opodatkowanie przyrostu czystego majątku zakłada opodatkowanie całości otrzymywanych świadczeń, niezależnie od źródeł i warunków, w jakich są uzyskiwane. Teoria ta ujmuje dochód szerzej, niż ma to miejsce w teorii źródła, włączając w krąg swoich zainteresowań również dochody sporadyczne, jednorazowe i przyrosty wartości majątku. W dalszej perspektywie teoria ta była rozwijana przez takich autorów jak np. F. Neumark lub H. Haller.

Wyształcone w praktyce modele opodatkowania opierały się pośrednio na wskazanych powyżej teoriach. Nie jest to wprawdzie zależność bezpośrednia, ale można w uproszczeniu przyjąć, że model cedularny odzwierciedlony jest poprzez podatek analityczny, który w Polsce wykorzystany został w regulacjach o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). Z kolei model opodatkowania przyrostu czystego majątku miał zastosowanie do końca 2017 roku w krajowym podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Od 2018 roku ustawodawca wprowadził również w tym podatku model analityczny, wyodrębniając dwa źródła przychodów. Przedstawione powyżej uwarunkowania teoretyczne, jako swoistego rodzaju byty idealne w ujęciu G. W. F. Hegla, wymagały dostosowania do uwarunkowań rzeczywistych. W konsekwencji regulacje krajowe wprowadzały wprawdzie stosowne modyfikacje tych założeń modelowych, aczkolwiek istota rozliczenia, polegająca na przyporządkowaniu dochodu do ceduł opodatkowania (źródeł) lub łącznie wszystkich przychodów i kosztów, znajdowała swoje odzwierciedlenie w treści ustaw regulujących oba te podatki. Od 2018 roku rozpoczęła się modyfikacja dotychczasowego, dychotomicznego podejścia i obecnie w obu ustawach – zarówno podatku PIT jak i CIT – występują zarówno elementy rozliczenia analitycznego (cedularnego), jak też kalkulacja podatku opartego o dochód globalny.

Tezy zaprezentowane w monografii, posiłkując się teorią optymalnego opodatkowania w obszarze podatków dochodowych zapoczątkowaną przez J. A. Mirreleesa, starają się analizować koszty i korzyści zmian w metodach kalkulacji podatku dochodowego z perspektywy mikroekonomicznej, tj. punktu widzenia podatników tego podatku. Co istotne, rozwiązania w obszarze szczegółowych zagadnień metodyki kalkulacji podatku dochodowego

mają w poszczególnych krajach charakter idiosynkratyczny. Nie jest bowiem możliwe swobodne porównanie sposobu kalkulacji podatku w różnych jurysdykcjach podatkowych, a prezentowane w wielu badaniach komparatystycznych zestawienia stawek nominalnych podatku nie dają pełnego obrazu ostatecznego obciążenia podatnika. Ograniczenie to dotyczy także Polski. W konsekwencji prowadzone przeze mnie badania dotyczyły przede wszystkim obciążeń fiskalnych podatników jako rezultatu przyjętej w naszym kraju metodyki kalkulacji podatku dochodowego w poszczególnych ustawach podatkowych. Wyjątkiem od reguły związania lokalnymi uwarunkowaniami prawnymi prowadzonych badań, były analizy wielkości łącznego podatku dochodowego obciążające krajowych rezydentów podatkowych, uzyskujących dochody w wielu jurysdykcjach podatkowych.

Monografia odwołuje się także do teorii opartych o zasady opodatkowania jako główne, naczelne punkty odniesienia przy tworzeniu systemu podatkowego. W szczególności istotne znaczenie ma zagadnienie zdolności dochodowej jako podstawy bazy podatkowej w obszarze podatków dochodowych. Zagadnienie to w polskiej nauce prezentuje praca prof. M. Kosek-Wojnar, w której w sposób wyczerpująco przeanalizowano zalety i wady istnienia podatków dochodowych oraz uwzględniono istotne zagadnienie personalizacji tego podatku w przypadku osób fizycznych (M. Kosek-Wojnar, Zasady podatkowe w teorii i praktyce, PWE Warszawa 2012, str. 130 i nast.). Elementy te istotnie wpływają na metodykę kalkulacji podatku dochodowego i kształtowanie się ostatecznego obciążenia podatkowego.

Na potrzeby konceptualizacji metodyki kalkulacji podatku dochodowego w Polsce zaproponowałem trzy jego płaszczyzny rozliczenia, odnoszące się odpowiednio do łączenia przychodów i kosztów niezależnie od źródeł ich pochodzenia, łączenia dochodu na źródłach oraz łączenia podatku na źródłach jego pochodzenia. W mojej ocenie pełne ujęcie sposobu kalkulacji podatku dochodowego wykracza poza model analityczny i model podatku globalnego. Istotne z mikroekonomicznej perspektywy jest określenie, czy możliwe jest łączenie każdej ze wskazanych powyżej kategorii w ostatecznym rozliczeniu podatku dochodowego podatnika. Co więcej, kategoryzacja osiąganego dochodu w każdej z wymienionych płaszczyzn ma fundamentalne znaczenie w rozliczeniach międzynarodowych. Determinuje bowiem ostateczną kwotę łącznego podatku do zapłaty.

Aplikacja zaproponowanych sposobów rozliczenia podatku dochodowego do warunków ukształtowanych przez krajowego ustawodawcę skutkuje zmianą kryteriów wyboru sposobu rozliczenia podatku dochodowego – z przyporządkowania uzyskiwanych dochodów do formy prawnej prowadzonej przez podatnika działalności, jak zostało to określone treścią ustaw

podatkowych, do alokacji uzyskiwanych przysporzeń w ramach źródeł podatku globalnego, analitycznego lub podatku do zapłaty. Finansowe konsekwencje wyboru tej perspektywy zostały szczegółowo opisane w monografii wraz ze wskazaniem przykładów i konsekwencji finansowych zastosowania każdego z tych sposobów rozliczenia.

Całość monografii podzielona została na osiem rozdziałów, z których każdy omawia poszczególne zagadnienia z obszaru finansów organizacji gospodarczych, uwzględniając wpływ krajowych i międzynarodowych przepisów podatkowych.

Rozdział poświęcony analizie opodatkowania transakcji stanowi wprowadzenie. Omawia on przesłanki, którymi podatnicy powinni się kierować przy podejmowaniu decyzji finansowych. Wskazuje również na zagadnienia związane z ryzykiem podatkowym i czynnikami, które je w Polsce kształtują. W tej części monografii zaproponowałem autorską metodę określenia zakresu opodatkowania zdarzeń w obrocie gospodarczym. Jest ona konsekwencją wyodrębnienia pięciu obszarów tworzących system podatkowy, które obejmują prawo materialne, prawo formalne, międzynarodowe w zakresie regulacji unijnych oraz międzynarodowych *sensu stricto*, prawo karne i instytucje. Zaproponowany model analizy transakcji obejmuje (i) zdefiniowanie skutków transakcji w obszarze prawa materialnego, a w przypadku udziału elementu zagranicznego, korektę rozliczeń krajowych zgodną z normami prawa międzynarodowego (w tym unijnego), następnie (ii) określenie potencjalnej odpowiedzialności wynikającej z konsekwencji podejmowanych działań zarówno w obszarze odpowiedzialności cywilnoprawnej, publicznoprawnej (podatkowej), jak i karnej lub karnej skarbowej, i ostatecznie (iii) ustalenie zakresu i prawdopodobieństwa oddziaływania określonych instytucji na podmiot realizujący transakcje (podatnika, płatnika lub inkasenta), celem ustalenia lub weryfikacji jego rozliczeń. Tak szerokie ujęcie pełni istotną funkcję teoriopoznawczą, gdyż odnosi się nie tylko do faktycznej kwoty obciążenia podatkowego, co najczęściej ma miejsce w praktyce, ale przede wszystkim rozszerza zakres analizy na majątek podatnika oraz prawdopodobieństwo pojawienia się negatywnych konsekwencji w rozliczeniach podatnika. Ten ostatni element może być utożsamiany z ryzykiem podatkowym, któremu poświęcono odrębny podrozdział monografii. W tej części na szczególną uwagę zasługuje podrozdział poświęcony relacji pomiędzy korzyściami finansowymi a podatkowymi. Często podatnicy dążą do maksymalizacji kosztów podatkowych lub zwiększenia kwoty podatku naliczonego w podatku od towarów i usług, co jednak nie zawsze jest działaniem poprawnym z finansowego punktu widzenia. Przede wszystkim należy się koncentrować na opłacalności finansowej podejmowanych działań, gdzie obciążenie podatkowe stanowi tylko jedną z przesłanek

wpływających na tą opłacalność. Może się bowiem okazać, że uzyskane korzyści na gruncie podatkowym będą niwelowane np. wyższymi kosztami finansowania określonego projektu inwestycyjnego. Zmiana tej perspektywy ma zatem istotne znaczenie również w praktyce gospodarczej.

W kolejnym rozdziale, poświęconym metodyce kalkulacji podatku dochodowego, poruszane jest newralgiczne zagadnienie dotyczące sposobu określenia kwoty podatku do zapłaty. Stanowi on aplikację opisanych powyżej teorii opodatkowania dochodu do krajowych uwarunkowań prawnych.

Rozdział trzeci dotyczy wpływu opodatkowania na wartość pieniądza w czasie i przede wszystkim analizuje moment powstania obowiązku podatkowego w podatku dochodowym na przykładzie instrumentów finansowych. Pobór podatku w różnych okresach eksploatacji inwestycji będzie miał bowiem wpływ na ostatecznie zaoszczędzoną kwotę zarówno przy rachunku depozytów, jak też rachunku rent.

Inflacja w powiązaniu ze stałymi stawkami w podatkach dochodowych, analizowana w kolejnym rozdziale, ma destrukcyjny wpływ na rzeczywiste obciążenia podatkowe. Widoczne jest to nie tylko przy istnieniu progresji, ale przede wszystkim w długoterminowych projektach inwestycyjnych. W skrajnym przypadku dojść może do ujemnej rentowności rzeczywistej takiego przedsięwzięcia. Prowadzi to do konkluzji, że w płaszczyźnie podatkowej korzystniejszym rozwiązaniem jest finansowanie się długiem, niż gromadzonymi oszczędnościami.

Zagadnienie wpływu opodatkowania na projekty inwestycyjne i źródła finansowania przedsiębiorstwa są przedmiotem rozważań w dwóch kolejnych rozdziałach. Wykorzystując model NPV zaprezentowano wpływ metodyki źródeł na kształtowanie się opłacalności projektu inwestycyjnego. Dotyczy to przede wszystkim kształtowania się *cash flow* w projekcie. Ponadto, podatek dochodowy będzie prowadził również do zmian stóp dyskonta w tym modelu. Rozdziały te stanowią egzemplifikację trójplaszczynowego modelu rozliczenia podatku dochodowego przy ocenie projektów inwestycyjnych.

Rozdział dziewiąty omawia opodatkowanie źródeł finansowania przedsiębiorstw, które uległo istotnym zmianom z początkiem 2019 roku. O ile korzystniejszym rozwiązaniem do końca 2018 roku było finansowanie dłużne, które ustawodawca ograniczał regułami tzw. cienkiej kapitalizacji, o tyle obecnie coraz atrakcyjniejszym staje się pozyskiwanie kapitału poprzez dopłaty lub zatrzymany zysk. Zmienia to całkowicie opłacalność finansową dotychczas

stosowanych rozwiązań w płaszczyźnie podatkowej i powiązane jest z metodyką kalkulacji podatku dochodowego w przedsiębiorstwie.

Ostatnia część poświęcona jest oddziaływaniu metod unikania podwójnego opodatkowania w rozliczeniach międzynarodowych na łączne obciążenie podatkowe w kraju rezydencji podatkowej. Dotychczasowe badania tego wpływu koncentrowały się wyłącznie na analizie kwoty podatku w kraju rezydencji podatkowej, jako konsekwencji wyboru określonej metody unikania podwójnego opodatkowania. Podejście takie jest niezasadne z perspektywy metodologicznej. Istotne jest bowiem kształtowanie się obciążenia łącznego, podczas gdy metoda wyłączająca podwójne opodatkowanie stosowana jest tylko w kraju rezydencji podatkowej. Zaprezentowane wyniki badań pokazują, że wybór metody unikania podwójnego opodatkowania, rozumiany jako alokacja dochodu krajowego i zagranicznego w określonym źródle tego dochodu, nie ma znaczenia przy kształtowaniu końcowych obciążeń podatkowych. Tym samym, z perspektywy podatnika, istotne znaczenie ma możliwość zastosowania jakiegokolwiek metody unikania podwójnego opodatkowania, niezależnie która z nich zostanie wybrana.

Ponadto przy rozliczeniach międzynarodowych dochodzi do tzw. kolizji źródeł przy opodatkowaniu dochodu. Oznacza to „nakładanie się” źródeł dochodów określonych umową o unikaniu podwójnego opodatkowania ze źródłami wprowadzonymi regulacjami prawnymi w państwie, gdzie podatnik ma rezydencję podatkową. W takim przypadku przyporządkowanie dochodu do źródła, co skutkuje koniecznością zastosowania odpowiedniej metody unikania podwójnego opodatkowania, będzie miało istotne znaczenie dla określenia finansowego skutku wyrażonego łącznym obciążeniem podatkowym. W konsekwencji wybór źródła dochodu, a nie metody, będzie miał istotne znaczenie z perspektywy mikroekonomicznej.

Praca ma charakter interdyscyplinarny, włączający zagadnienia prawne w obszar nauk o finansach. Zwrócił na to uwagę również Recenzent monografii wskazując, że praca ta jest próbą połączenia aspektów ekonomiczno-finansowych z wątkiem prawnym, który to sposób podejścia nie jest często prezentowany w literaturze.

Ze względu na charakter analizowanego zagadnienia oraz zaprezentowaną hipotezę, w monografii wykorzystano jako główną metodę badawczą analizę *case study*. Łączy ona w sobie zarówno elementy poznania naukowego, jak też aspekty praktycznej aplikacji proponowanych rozwiązań. Obecnie jest ona uznaną metodą naukową, pod warunkiem stosowania określonej procedury, która składa się z następujących etapów (i) sformułowanie pytania badawczego, (ii)

doboru przypadków, (iii) opracowanie narzędzi gromadzenia danych, (iv) prowadzenie badań terenowych (które w analizowanych stanach faktycznych zawężyły się do weryfikacji sposobu rozliczeń zaproponowanych przez krajowego ustawodawcę podatkowego), (v) analiza zgromadzonych danych, (vi) formułowanie uogólnień, (vii) konfrontacja z literaturą oraz (viii) uogólnienie (W. Czakon [red.] Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2015, str. 199).

Metoda ta została wykorzystana w książce przede wszystkim przy analizie wpływu opodatkowania na finansowe konsekwencje podejmowanych przez podatników działań. Każdy rozdział wprowadza określone zagadnienie, które jest przedmiotem badań i egzemplifikacja wniosków (uogólnienia) następuje w oparciu o przykład lub przykłady. Najczęściej każdy z podrozdziałów kończy się takim przykładem, a w kilku rozdziałach przykład jest jednym z jego podrozdziałów. Działanie takie wiąże się wprawdzie z nieuniknionym redukcjonizmem, aczkolwiek jak wskazał Recenzent monografii, ze względu na fakt ogólności norm prawnych, zaproponowane przykłady będą w zasadzie dotyczyły wszystkich podmiotów objętych tymi przepisami.

Przyjęcie tej metody ułatwia prezentację finansowych konsekwencji określonych działań, gdyż umożliwia ich skwantyfikowane ujęcie. W praktyce jest to pożądane, gdyż często rozważania wyłącznie oparte o skutki regulacji prawnych są niewystarczające, co ma miejsce również w naukach o finansach, które zajmują się problematyką podatkową.

W pracy wykorzystano także metodę porównawczą. Analizowane były alternatywne modele (metody) opodatkowania tych samych zdarzeń faktycznych. Brak jest bowiem danych statystycznych, które pozwoliłyby na dokonanie pełnej oceny rozwiązań stosowanych w ramach poszczególnych regulacji prawnych.

W związku z koniecznością analizowania wpływu regulacji prawnych na aspekty finansowe, niezbędne było również zastosowanie metodyk z obszaru prawoznawstwa. Należy tu wymienić metodę dogmatyczno – prawną oraz, w związku z koniecznością interpretacji przepisów, również hermeneutykę prawniczą.

Uwzględniając opisane wyniki badań za najważniejsze osiągnięcia uznać można:

- Przewartościowanie poglądów na metodykę kalkulacji podatku dochodowego, jako istotnego obecnie czynnika wpływającego na wysokość obciążeń podatkowych.
- Poglębianą analizę metodyki kalkulacji podatku dochodowego, z zaproponowanym trójplaszczynowym modelem rozliczenia dochodu/przychodu do opodatkowania.
- Opracowanie autorskiego modelu analizy zakresu opodatkowania transakcji w obrocie gospodarczym.
- Rozszerzenie badań w obszarze teorii optymalnego opodatkowania o wpływ zmian w metodyce kalkulacji podatku dochodowego na kryteria decyzyjne podatników.
- Aplikację teorii opartych o zasady podatkowe do metodyki kalkulacji podatku dochodowego w Polsce.
- Autorską analizę stosowania metod unikania podwójnego opodatkowania w kalkulacji łącznego obciążenia podatkiem dochodowym podatników uzyskujących dochody w różnych jurysdykcjach podatkowych.

4.2. Badania związane z metodyką kalkulacji podatków dochodowych, prezentowane w artykułach naukowych

Obok wyników badań zaprezentowanych w monografii, w obszarze metodyki kalkulacji podatków dochodowych chciałbym wskazać na następujące artykuły naukowe, które prezentowały częściowe wyniki badań kształtowania się podstawy opodatkowania w podatkach dochodowych lub przychodowych. Były one efektem wstępnych badań nad kształtowaniem się metodyki kalkulacji podatku dochodowego i stanowią efekt odrębnej od monografii pracy naukowej:

- K. Biernacki, Opodatkowanie ryczałtowe w teorii i praktyce polskiego systemu podatkowego, [w:] Wybrane problemy reformy systemu podatkowego, G. Michalczuk, I. Przychocka, J. Sikorski (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2007.

W artykule tym po raz pierwszy włączyłem do analizy opodatkowania podatkiem dochodowym zryczałtowane formy opodatkowania, najczęściej przybierające w Polsce formy podatku przychodowego. Stanowiło to rozszerzenie dotychczasowych badań prezentowanych w literaturze, które skupiały się wyłącznie na podatkach dochodowych.

Aplikacja rozwiązań wdrażanych przez krajowego ustawodawcę w świetle teorii optymalnego opodatkowania w zakresie podatków dochodowych, po raz pierwszy była objęta próbą falsyfikacji w opracowaniu:

- K. Biernacki, Ocena implementacji podatku dochodowego od zbycia nieruchomości w świetle teorii optymalnego opodatkowania, [w:] Sektor publiczny we współczesnej gospodarce, R. Przygodzka (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2008.

W artykule tym starałem się wykazać, że w świetle teorii optymalnego opodatkowania zmiana podatku ryczałtowego (przychodowego) na opodatkowanie dochodu niosła ze sobą istotny wzrost ryzyka podatkowego zarówno po stronie podatników, jak też beneficjentów wpływów budżetowych. Doszło bowiem do zmiany podatków z tzw. grupy podatków *first best* (pierwsze z najlepszych) na podatki zaliczane do grupy *second best* (drugie z najlepszych), które stosować się powinno wyłącznie w sytuacji niemożności zastosowania podatku ryczałtowego (*first best*).

W obszarze regulacji dotyczącej podatków dochodowych chciałbym również wskazać na dwie monografie, które były komentarzem do zmian w tych przepisów wprowadzonych od 2009r. Analizowały one m.in. sposób zmiany kalkulacji podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych w polskim systemie podatkowym w obszarze wprowadzonej nowelizacji. Tworząc te komentarze, działania ustawodawcy poddałem weryfikacji w świetle podstawowych zasad opodatkowania: fiskalnej, redystrybucyjnej oraz stymulacyjnej w krajowym systemie podatkowym. Pierwsza z nich związana była ze zmianami w zakresie opodatkowania dochodu ze zbycia nieruchomości. Usunięto odrębne źródło przychodów, jakim były „nieruchomości lub ich części”, a ponadto gdzie ustawodawca istotnie zmodyfikował zasady stosowania zwolnień przy zbyciu nieruchomości przed upływem 5 lat od końca roku, w którym doszło do jej nabycia. Funkcja redystrybucyjna dotyczyła zmian w przekazywaniu 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP). Procedury te zostały uproszczone, a znaczną część tzw. czynności materialno – technicznych związanych z przekazaniem tej płatności przeniesiono na organy podatkowe. Z kolei realizacja funkcji stymulacyjnej związana była ze zmianami w obszarze wspólnego rozliczenia małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci. Dwie monografie z tego zakresu to:

- K. Biernacki, Podatek dochodowy od osób prawnych 2009. Komentarz do zmian, Wydawnictwo ODDK, Warszawa 2009.
- K. Biernacki, Podatek dochodowy od osób fizycznych 2009. Komentarz do zmian, Wydawnictwo ODDK, Warszawa 2009.

4.3. Badania nad efektywnymi stawkami w podatkach dochodowych

Równolegle do samodzielnych badań dotyczących wpływu metodyki kalkulacji podatku dochodowego na kształtowanie się obciążeń podatkowych, wraz z dr A. Brodzą oraz M. Chodorem, jako zespół badawczy analizowaliśmy efektywne stawki podatku dochodowego na przykładzie największych przedsiębiorstw notowanych na krajowym rynku giełdowym. W serii artykułów zaproponowałem odmienną metodę określenia rzeczywistej stawki podatku, która łączy w sobie zarówno elementy memoriałowej ewidencji bilansowej w obszarze różnic przejściowych, trwałych oraz podatku odroczonego, z kasową prezentacją podatku faktycznie zapłaconego, ujmowanego w rachunku przepływów pieniężnych. Badania te opierały się na metodzie zaproponowanej przez D. A. Guenthera, S. R. Matsunaga oraz B.M. Williamsa opartej na porównaniu bieżącej kwoty podatku zapłaconego w danym roku podatkowych w relacji do rocznego dochodu wykazanego w sprawozdaniu finansowym. Na tej podstawie zaproponowali oni miarę unikania opodatkowania jako efektywną stawkę podatkową (*Cash ETR*), uzyskiwaną przez porównanie kwot podatku zapłaconego w danym okresie z wysokością dochodu przed opodatkowaniem. Wnioski z badań krajowych spółek wykazały silne korelacje stawek efektywnych w ramach branż, w których badane spółki działały. Jako przykład wskazać można spółki sektora finansowego, które płacą relatywnie wysokie podatki w relacji do osiąganego wyniku brutto. Z kolei sektor energetyczny ma znikome stawki opodatkowania efektywnego. Widoczny jest także silny, negatywny wpływ udziału Skarbu Państwa w spółce na wysokość kształtowania się efektywnych stawek podatku. W dalszej kolejności zaproponowana przeze mnie metodyka kalkulacji efektywnej stawki podatku była przedmiotem aplikacji w poszczególnych grupach branżowych podmiotów notowanych na krajowej giełdzie papierów wartościowych.

Źródłami danych do badań w zakresie kształtowania się efektywnych stawek w podatku dochodowym były sprawozdania finansowe, aczkolwiek ze względu na przyjętą metodę konieczne było gromadzenie szczegółowych danych z różnych części poszczególnych

dokumentów tworzących sprawozdanie finansowe. Efektem tej pracy były następujące publikacje:

- K. Biernacki, A. Brodzka, Tax Aggressiveness: The Evidence from Polish Property Development Companies, w: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020. Proceedings of the 31st International Business Information Management Association Conference (IBIMA) / Soliman Khalid S. (red.), 2018, International Business Information Management Association (IBIMA).
- K. Biernacki, A. Brodzka, Ch. Monika, Tax aggressiveness: The evidence from Polish listed companies, w: Corporate Ownership & Control, Virtus Interpress, vol. 14, nr 3, 2017.
- K. Biernacki, A. Brodzka, M. Chodorek, *Efektywne stawki podatku dochodowego w Polsce – na przykładzie spółek indeksu WIG20*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, 2014.

5. Pozostałe obszary badań, wnoszące wkład w dyscyplinę finanse

Równolegle do zaprezentowanych badań obejmujących metodykę kalkulacji podatku dochodowego i kształtowania się efektywnych stawek w podatkach dochodowych przedsiębiorstw, prowadziłem również badania w opisanych poniżej obszarach. Każdy z nich scharakteryzowałem poprzez:

- opis nurtu badań;
- teorię, w ramach której badania były prowadzone;
- prezentację dorobku w postaci artykułów, w każdym z tych nurtów.

5.1. Opodatkowanie usług finansowych podatkiem od wartości dodanej

Pojęcie usług finansowych wiąże się ściśle z transferem lub przechowaniem środków pieniężnych. Regulacje normatywne nie wprowadzają jednoznacznych definicji usług finansowych, posługując się pojęciami ogólnymi. Związek realizowanej usługi finansowej z przepływem środków pieniężnych jest dla ustawodawcy podatkowego atrakcyjnym punktem

odniesienia w kontekście konstrukcji podatku. Stąd też obecnie usługi te mogą być opodatkowane aż jedenastoma, różnymi rodzajami podatków. Jeden z nich – podatek od wartości dodanej (*value added tax, VAT*) ma szczególnie istotne znaczenie dla kształtowania się obciążeń podatkowych. W Polsce ten podatek został implementowany w regulacjach o podatku od towarów i usług. W obszarze tych badań zaproponowałem hipotezę, że dominująca w Unii Europejskiej metoda opodatkowania usług finansowych, która oparta jest o ich zwolnienie z opodatkowania (*the invoice-credit method with exemption*), prowadzi do powstania strat w dobrobycie (tzw. *excess burden*) w świetle teorii optymalnego opodatkowania F. P. Ramsey'a.

Zgodnie z teorią optymalnego opodatkowania *excess burden* pojawiają się w wyniku samego nałożenia podatku. O ile w stanie wyjściowym, bez podatku, równowagę się krzywej popytu i podaży na określone dobro, skutkuje osiągnięciem równowagi rynkowej przy ukształtowanej się cenie i wielkości produkcji, o tyle wprowadzenie podatku skutkować będzie wzrostem tej ceny i jednoczesnym spadkiem ilości wytwarzanego dobra w stanie równowagi. Mimo niezmiennych krzywych popytu i podaży, w związku z nałożeniem podatku pojawiają się dodatkowe straty dobrobytu, prezentowane tzw. trójkątem Harbergera. Straty te istnieć będą także wówczas, gdy podatek w całości byłby zwrócony podatnikowi.

Opierając się na zaprezentowanej teorii, w artykułach starałem się ją zaaplikować do powstających strat przy nałożeniu podatku VAT na świadczenie usług finansowych w metodzie zwolnienia. Paradoksalnie, istniejące zwolnienie prowadzi do niemożności odliczenia podatku naliczonego, który staje się dodatkowym obciążeniem podatkowym świadczącego usługę. Nie ma przy tym znaczenia możliwość ujęcia go jako kosztu podatkowego w podatkach dochodowych, gdyż zmniejszeniu ulega dochód do opodatkowania, a nie iloczyn obrotu (zakupów) i podatku VAT.

Polski system podatkowy stosuje pełną metodę wyłączenia przy opodatkowaniu usług finansowych. Nie było dotychczas systematycznych badań w nauce finansów oddziaływania tej metody na krajowe obciążenie podmiotów świadczących usługi finansowe, które miałyby formę monografii. W prezentowanych przeze mnie artykułach oraz wystąpieniach na konferencjach wskazywałem, że samo tylko obciążenie sektora bankowego wynikające z takiej metody opodatkowania tych usług, niesie ze sobą dodatkowe obciążenia w skali kraju na poziomie kilku miliardów złotych.

Zagadnienie to było przedmiotem analiz w badaniach naukowców w innych krajach Unii Europejskiej i ich konkluzja wskazywała na konieczność modyfikacji istniejących rozliczeń. Co istotne, kilka obecnych krajów członkowskich wprowadziło zmiany w metodzie zwolnienia przy opodatkowaniu usług finansowych (np. model opcji we Francji, Niemczech i Belgii). Z kolei inne kraje na świecie wdrożyły alternatywne modele opodatkowania takich usług podatkiem VAT (np. model addytywny stosowany w Izraelu oraz Kanadzie).

Publikacje prezentujące efekty badań dotyczące opisanego powyżej zagadnienia to (ujęcie chronologiczne):

- K. Biernacki, Alternatywne metody opodatkowania usług finansowych podatkiem od wartości dodanej (VAT), w: Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, nr 462, 2016.
- K. Biernacki, Opodatkowanie rynku kapitałowego w Polsce w świetle nowych koncepcji obciążeń podatkowych, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach 2012.
- K. Biernacki, Konsekwencje zwolnienia w podatku od towarów i usług – wybrane aspekty, [w:] Kierunki zmian w finansach przedsiębiorstw, J. Sobiech (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010.
- K. Biernacki, Dzień powstania obowiązku w podatku VAT z tytułu sprzedaży gruntu. Komentarz do wyroku WSA z dnia 9 sierpnia 2009r., III SA/Wa 507/06, Gdańskie Studia Prawnicze, nr 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2009.
- K. Biernacki, Wpływ zwolnienia w podatku od towarów i usług na finanse przedsiębiorstw, [w:] Podatkowe otoczenie przedsiębiorstw, H. Kuzińska (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowości i Finansów w Bielsku-Białej, Bielsko – Biała 2008.
- K. Biernacki, Praktyczne konsekwencje przyjętej metody harmonizacji podatków pośrednich w Unii Europejskiej na przykładzie podatku od towarów i usług. [w:] Harmonizacja finansów publicznych w skali narodowej i europejskiej. K. Piotrowska-Marczak, K. Kietlińska (eds.), Difin, Warszawa 2007.

5.2. Sekurytyzacja aktywów jako innowacja finansowa

Badania nad sekurytyzacją aktywów w Polsce były konsekwencją przedłożonej rozprawy doktorskiej pt. Ryzyko podatkowe sekurytyzacji aktywów w Polsce. Specyficzny instrument finansowy, jakim jest sekurytyzacja w jego wąskim rozumieniu (tj. konwersja nie płynnych należności na płynne papiery wartościowe) po raz pierwszy został wykorzystany w Polsce pod koniec lat 90-tych ubiegłego wieku. Wnioski zaprezentowane w rozprawie doktorskiej obejmowały przede wszystkim analizę wpływu ówczesnych regulacji prawno podatkowych na pierwsze emisje sekurytyzacyjne i starały się wskazać na ograniczenia kształtowane przez system podatkowy dla takich instrumentów. Po obronie pracy doktorskiej w 2006 roku dalsze badania tego zjawiska koncentrowały się na weryfikacji hipotezy, iż krajowe emisje sekurytyzacyjne mogą być traktowane jako innowacja finansowa. Opisane poniżej badania nie były prezentowane w rozprawie doktorskiej.

Celem odpowiedzi na pytanie, czy sekurytyzacja krajowa może być traktowana jako innowacja finansowa wykorzystano dotychczasowy dorobek teoretyczny nauk o finansach, który proponuje cztery grupy koncepcji postrzegania określonego instrumentu jako innowacji. Pierwsza z nich to teorie oparte na przesłankach popytowych (*demand – oriented theories*), gdzie innowacja powstaje jako skutek pojawienia się efektu dochodowego i substytucyjnego na rynku kapitałowym. Przedstawicielami tych teorii są S. I. Greenbaum oraz C. F. Haywood. W teorii popytowej efekt dochodowy i substytucyjny na rynku kapitałowym rozumiany jest jako funkcja wiążąca popyt na instrumenty finansowe z rosnącymi dochodami bądź zmianą oprocentowania, z uwzględnieniem dostępnych (alternatywnych) produktów. Rozwijając te hipotezy autorzy wskazali na istotną zależność pomiędzy zwiększającą się wartością aktywów będących przedmiotem inwestycji na rynkach kapitałowych, a kosztami ich dywersyfikacji. W nawiązaniu do teorii H. M. Markowitza, gdzie zwiększenie dywersyfikacji portfela prowadzi do zmniejszenia ryzyka, inwestorzy dążą przy danej jego wartości do uzyskania jak najwyższej stopy zwrotu. Jednocześnie pojawiają się koszty związane z zarządzaniem portfelem, w tym koszty jego dywersyfikacji. Przy zwiększającej się wartości portfela koszty te rosną. W świetle teorii, popyt na innowację finansową pojawia się wówczas, gdy koszty zarządzania portfelem zaczynają przewyższać zyski płynące z tych aktywów.

Druga grupa oparta jest na orientacji podażowej (*supply - oriented theories*), w której warunki konkurencji (przedstawiciel W. L. Silber), ograniczenia prawne (przedstawiciel E. J. Kane) lub kształtowanie się stóp procentowych i ryzyka (przedstawiciel C. R. Dunham) determinują powstanie innowacji finansowych. Model E. J. Kane'a, określany też mianem modelu

dialektyki normatywnej (ang. *regulatory dialectic*), ujmuje innowacje jako odpowiedź na regulację prawną ograniczającą swobodę działania. Teoria ta opiera się na założeniu cyklicznych zmian i dostosowywaniu się dwóch przeciwstawnych tendencji: politycznej ingerencji w gospodarkę, wyrażającej się w tworzeniu norm prawnych, oraz dążeniu procesów ekonomicznych do ich obejścia. Zmagania tych prądów przyrównać można do oddziaływania widzialnych i niewidzialnych sił, z których pierwsza reprezentowana jest przez rzeczywiste transakcje na rynku, natomiast druga odzwierciedla wprowadzane regulacje. Osiągnięty chwilowo punkt równowagi ulega destrukcji w wyniku działania jednej ze stron i cały proces rozpoczyna się od nowa. Takie spekulatywne ujęcie ciągłego procesu zmian, któremu teoria zawdzięcza miano dialektycznej, znajduje potwierdzenie w praktyce funkcjonowania rynków finansowych.

Sekwencyjne ujęcie procesu innowacji przez E. J. Kane opiera się na założeniu innowacyjnego i normatywnego opóźnienia (*innovation and regulatory lag*), które wynikają z kalkulacji kosztów innowacji. Wprowadzenie określonej regulacji powoduje pojawienie się innowacji tylko wówczas, gdy jej potencjalny zysk przewyższa cenę jej implementacji. Opóźnienie może wynikać z „narastania” czynników, które decydować będą o opłacalności jej wdrożenia. Jeżeli regulacja nieistotnie wpływa na zwiększenie kosztów funkcjonowania rynku, wówczas nie dochodzi bezpośrednio do powstania innowacji. Może ona powstać w przyszłości, jeżeli zmniejszeniu ulegną koszty jej wprowadzenia. Wpływ na to mogą mieć zmiany zewnętrzne, takie jak np. wzrost inflacji bądź zmiany technologiczne. Wówczas przy niezmiennym zysku, koszty implementacji mogą ulec zmniejszeniu na tyle, że opłacalne będzie tworzenie innowacji. Natomiast regulacja, która dynamicznie zmienia opłacalność transakcji na rynku, może spotkać się z relatywnie szybką odpowiedzią nowej usługi finansowej mającej na celu obejście niekorzystnych zapisów. Podobnie funkcjonuje to w odwrotną stronę, przy czym istotność innowacji rozpatrywana jest z punktu widzenia ustawodawcy.

W. L. Silber w swojej teorii idzie dalej w rozumieniu ograniczeń tworzących innowacje. Obok przepisów prawnych jako czynników zewnętrznych, rozpatruje on także wewnętrzne ograniczenia występujące na danym rynku (np. popyt na określone produkty), bądź nakładane przez same podmioty (np. wzajemne gwarancje depozytów). Podstawę tworzenia się innowacji upatruje w dwóch aspektach. Pierwszy z nich dotyczy malejących korzyści z funkcjonowania instytucji finansowych na określonych rynkach. Drugi dotyczy kosztów związanych z istniejącymi i powstającymi regulacjami. Te koszty alternatywne odnoszą się do przestrzegania określonych warunków, zarówno zewnętrznych (przepisy prawne), jak też wewnętrznych. Wymaga to poniesienia dodatkowych nakładów celem śledzenia zmian, modyfikacji oraz

dostosowania się. Innowacja pojawia się wówczas, gdy zyski z określonych usług zanikają, bądź koszty funkcjonowania przy określonych regulacjach są zbyt wysokie.

Ostatnia teoria w grupie podaźowych, której reprezentantem jest C. R. Dunham, wychodzi z założenia, że każdy pośrednik finansowy działa w przestrzeni określonej przez korelację ryzyka i oprocentowania, gdzie przez cały czas zmuszony jest oferować swoje usługi. Oznacza to przyjmowanie zarówno pozycji aktywnej jak i pasywnej w stosunku do rynku w taki sposób, aby popyt w tych płaszczyznach się równoważył. Innowacja powstaje wówczas, gdy dochodzi do przeobrażeń w dotychczasowej strukturze popytu i podaży na rynku usług finansowych w związku ze zmianami w relacji ryzyko-oprocentowanie

Trzecia grupa teorii opiera się na teorii rynku kapitałowego, w ramach której dążenie do zwiększenia efektywności oraz zwiększenia kompletności (spójności) tego rynku stanowi przesłankę tworzenia się innowacji. Przedstawicielem tego ujęcia jest J. C. van Horne. Pojęcie operacyjnej efektywności odnosi się do kosztów przepływu kapitału pomiędzy podmiotami, które powinny być jak najmniejsze. Innowacja umożliwia tym samym zmniejszenie płaconych prowizji, odsetek, itp., pozwalając na efektywniejszą i bezpośrednią alokację istniejących funduszy. Zupełność nie oznacza tutaj dążenia do pełnej (silnej) efektywności rynku w rozumieniu modeli wyceny aktywów. Dotyczy natomiast występowania takich instrumentów finansowych, które korespondują z odpowiednim punktem w czasie i określoną sytuacją gospodarczą. Innowacja stanowi instrument, który zostaje wprowadzony w istniejącą lukę ze względu na dotychczasowy brak możliwości dokonania transakcji na dany okres lub w odniesieniu do danego zdarzenia. Według tej teorii innowacja finansowa nie mogłaby się pojawić na rynku o pełnej efektywności, gdzie wszelkie informacje znajdują odzwierciedlenie w cenie aktywów. Ponieważ rynki nie są efektywne w powyższym sensie, istnieją impulsy mogące prowadzić do tworzenia się innowacji. C. Van Horne zaliczał do nich zmienność wskaźników ekonomicznych (inflacji, oprocentowania), wpływ regulacji prawnych oraz postęp techniczny i społeczny.

Ostatnia grupa teorii znajduje swoje oparcie w ekonomii instytucjonalnej i autorzy G. Dufey oraz I. H. Giddy wskazują, że to niedostateczne funkcjonowanie instytucji skutkuje pojawieniem się innowacji finansowych. W świetle ekonomii instytucjonalnej, dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa, konieczne jest minimalizowanie tzw. kosztów transakcyjnych będących istotnym elementem zawieranych umów. Przy braku odpowiedniej ochrony konkurencyjności i praw własności (w tym własności intelektualnej) maleją bodźce do tworzenia się innowacji. Paradoksem tej teorii jest fakt, że praktyka rozwoju rynków kapitałowych od lat 80-tych ubiegłego wieku zaprzeczyła konieczności ochrony patentów na

wprowadzane innowacje, a ich imitacje stały się motorem rozwoju globalnego rynku finansowego. Autorzy tej teorii podzielili innowacje finansowe na dwa typy. Pierwszy z nich określany mianem „innowacji agresywnej” (ang. *aggressive innovation*) stanowi rezultat poszukiwań firm specjalizujących się w tworzeniu tego typu produktów. Potencjalni nabywcy będą bardziej skłonni do zakupu nowych instrumentów od firm znanych i posiadających dobrą reputację, co związane jest z mniejszym ryzykiem. Jednocześnie tego typu rozwiązania są droższe niż następujące w przyszłości imitacje. W cenie bowiem ukryty jest dodatkowy koszt zarówno badań nad innowacją, jak też ewentualnej utraty dobrego imienia w przypadku wprowadzenia błędnego rozwiązania. Można nawet mówić o swoistym monopolu na wprowadzanie innowacji, który przynależy znanym instytucjom finansowym. Druga grupa to tzw. „innowacje pasywne” (ang. *defensive innovation*), stanowiące odpowiedź na zmiany regulacji normatywnych, bądź stopy oprocentowania i ryzyka aktywów. Tego typu koncepcja stanowi wyraźne nawiązanie do wcześniejszych teorii E. J. Kane’a i W. L. Silbera (regulacje prawne) oraz C. R. Dunhama (oprocentowanie i ryzyko).

Aplikacja wymienionych koncepcji teoretycznych do krajowych emisji sekurytyzacyjnych wskazała, że sekurytyzacja może być traktowana w Polsce jako usługa innowacyjna w świetle teorii ekonomii instytucjonalnej oraz, co pokazały zmiany przepisów podatkowych po 2006 roku, również w świetle teorii oddziaływania regulacji prawnych na rynek kapitałowy. W szczególności nowelizacje ustaw o podatkach dochodowych uprzywilejowały sekurytyzację realizowaną przez banki w odniesieniu do grupy kredytów zagrożonych. Przy czym sekurytyzacja ta mogła być prowadzona wyłącznie poprzez zbywanie należności do tworzonych specjalnie w tym celu funduszy sekurytyzacyjnych. Konsekwencje podatkowe tego uprzywilejowania doprowadziły do praktycznego monopolu banków na realizację programów sekurytyzacyjnych, mimo że krajowy rynek rozpoczynał wdrażanie tej innowacji od sekurytyzacji należności pochodzących od zakładów opieki zdrowotnej.

Najważniejsze publikacje prezentujące efekty badań dotyczące opisanego powyżej zagadnienia to (ujęcie chronologiczne):

- K. Biernacki, Securitization in Poland - an innovative solution in the tax perspective?, w: Challenges in Modern Corporate Governance. Book of proceedings Singidunum University International Scientific Conference / Stanisic Milovan, Stanisic Svetlana, Stanisic Nemanja (red.), 2017, Singidunum University.

- K. Biernacki, Taxation of asset securitization in Poland, [w:] Financial Sciences, K. Jajuga (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010.
- K. Biernacki, Wpływ opodatkowania na sekurytyzację aktywów bankowych w Polsce, [w:] System bankowy w Polsce w warunkach gospodarki rynkowej, J. Przychocka, J. Sikorski (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa w Warszawie, Warszawa 2008.

5.3. Czynniki kształtujące politykę podatkową w Polsce

Poza wymienionymi powyżej trzema obszarami prowadzonych badań, które traktować można jako dominujące, chciałbym wskazać na kilka opracowań, które w mojej ocenie również wnoszą wkład w rozwój dyscypliny finansów. Koncentrują się one na analizie czynników kształtujących system podatkowy w Polsce. O ile w początkowym okresie badań po obronie pracy doktorskiej, większość publikacji miała charakter krajowy, o tyle w ostatnich kilku latach w coraz większym stopniu moja aktywność badawcza powiązana była z publikacjami angielskojęzycznymi w periodykach lub monografiach międzynarodowych. Takie kształtowanie się proporcji udziału artykułów krajowych w ogólnej liczbie publikacji w pierwszym okresie mojej pracy badawczej wynikało z rozpoczynającej się dopiero współpracy naukowej z zagranicznymi ośrodkami badawczymi po akcesji naszego kraju do Unii Europejskiej w 2004 roku. Przełomowym momentem był udział w tworzeniu międzynarodowej monografii przygotowywanej przez Uniwersytet Wiedeński, Wydział Prawa Austriackiego i Międzynarodowego, która dotyczyła polityki podatkowej różnych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Efektem tej współpracy był rozdział w monografii przygotowany wraz z dr. A. Brodzką. Opracowanie zostało przygotowane w 2012 roku, aczkolwiek względy redakcyjne opóźniły jego publikację:

- Biernacki Krzysztof, Brodzka Alicja, Poland, w: Trends and Players in Tax Policy, Lang Michael [i in.] (red.), WU Institute for Austrian and International Tax Law European and International Tax Law and Policy Series, nr 4, 2016, IBFD.

Studium to w sposób innowacyjny ujmowało czynniki wpływające na kształtowanie się systemu podatkowego. Uwzględniało bowiem strukturę procesu legislacyjnego oraz wpływ

tw. grup interesu na kształt tego procesu, w tym również grup zawodowych zajmujących się doradztwem podatkowym. Przedmiotem analizy było przestrzeganie praw podatników w kontekście sankcji stosowanych w ramach systemu podatkowego i obowiązujących procedur podatkowych. Uwzględniono również międzynarodowe czynniki, które mogą mieć wpływ na kształtowanie się krajowej polityki podatkowej. Wiele z tych zagadnień było nieznane krajowemu ustawodawcy w momencie publikacji tego opracowania. Pojawiają się one dopiero w aktualnych zmianach krajowego systemu podatkowego, w związku z wzrastającą internacjonalizacją krajowego systemu podatkowego.

W pierwszej części tego opracowania analizie poddano istniejący system podatkowy w Polsce oraz czynniki, które w głównej mierze wpływały na jego bieżący kształt. Okres badawczy obejmował lata 2000 – 2011 r. i koncentrował się na najważniejszych segmentach materialnego prawa podatkowego, jakimi są podatki dochodowe (przychodowe) oraz obrotowe. W dalszej kolejności weryfikacji poddano procesy, które tworzyły ostateczny kształt prawa podatkowego. Jak już wskazano, nowością była analiza procesu legislacyjnego, udziału organizacji społecznych i zawodowych w tworzeniu i opiniowaniu prawa podatkowego, a także procedur ewaluacji obowiązujących przepisów oraz sposobu i konsekwencji ich interpretacji dla podatników i organów podatkowych. Takie szersze spojrzenie na dynamikę systemu podatkowego pozwala w sposób holistyczny ująć charakter zachodzących w nim zmian.

Druga część tego opracowania skupiała się na analizie czynników zewnętrznych, przede wszystkim regulacji międzynarodowych, na kształtowanie się krajowego systemu podatkowego. Obszary poddane badaniom obejmowały zagadnienia konkurencyjności podatkowej, przepływu międzynarodowej informacji podatkowej oraz wdrażania tzw. selektywnych instrumentów podatkowych przeciwdziałających erozji bazy podatkowej. Przedmiotem analizy były także zagadnienia opodatkowania międzynarodowych inwestycji rzeczowych i finansowych.

Kolejnym obszarem badań w obszarze kształtowania się polityki podatkowej w Polsce była analiza relacji pomiędzy podmiotami powiązanymi w Polsce w świetle przepisów podatkowych. Zagadnienie to uległo istotnej ewolucji od drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku do chwili obecnej. Podobnie jak w wielu obszarach funkcjonowania krajowego systemu podatkowego, także problematyka opodatkowania podmiotów powiązanych była konsekwencją rozwiązań wprowadzanych w innych krajach

europejskich. Publikowane w poszczególnych latach artykuły analizowały potencjalny wpływ rozwiązań zagranicznych na funkcjonowanie podmiotów powiązanych w Polsce. Hipoteza, która była weryfikowana w zaprezentowanych poniżej opracowaniach, odnosiła się do zagadnienia korekty rozliczeń podatkowych w przypadku kwestionowania cen ustalanych w podmiotach powiązanych przez organy podatkowe poszczególnych państw. Pytanie badawcze brzmiało: na ile możliwość swobodnej korekty wtórnej cen transferowych minimalizuje ryzyko rozliczeń podatkowych i zwiększa skłonność stron takich transakcji do ustalania cen nierynkowych. W opracowaniu dot. zagadnienia *Funktionsverlagerung* wykorzystano doświadczenia niemieckie w zakresie ustalenia wartości i sposobu postrzegania w perspektywie podatkowej przenoszonych pomiędzy krajami aktywów tego samego podatnika. Pogłębianej analizie poddano sposób dokonywania korekt wtórnych zarówno przed jak i po kontroli prowadzonej przez organy podatkowe. Do najważniejszych publikacji w tej tematyce zaliczyć należy (ujęcie chronologiczne):

- K. Biernacki, Drugostronna korekta cen transferowych podmiotów powiązanych, [w:] *Finanse 2009 – Teoria i Praktyka*, W. Tarczyński, D. Zarzecki (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2009.
- K. Biernacki, *Funktionsverlagerung* a modele korekty kosztów w polskich przedsiębiorstwach powiązanych, [w:] *Prawo europejskie – 5 lat doświadczeń w polskim prawie finansowym*, H. Litwińczuk (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010.

Ze względu na dynamiczny rozwój zagadnień związanych z partnerstwem publiczno – prywatnym (PPP), który miał miejsce po kryzysie z 2008 roku, w związku z uchwaloną w tym roku ustawą regulującą to zagadnienie w sposób kompleksowy i szerszy niż dotychczasowe przepisy, brałem udział w międzynarodowym projekcie badawczym jako ekspert od zagadnień m.in. wpływu opodatkowania na kształtowanie się relacji kontraktowych w umowach PPP. Obowiązująca ustawa miała charakter ramowy, pozostawiając stronom PPP dużą swobodę kształtowania zakresu przedmiotowego łączącego ich kontraktu. Ta swoboda kontraktowania, bliska regulacjom prawa cywilnego, postrzegana była jednak jako element zwiększający ryzyko projektu w ramach PPP. Przy realizacji przedsięwzięć w ramach PPP dochodzi bowiem do zbiegu regulacji właściwych dla prawa administracyjnego, stosowanych przez partnera publicznego, z prawem cywilnym, w obszarze którego funkcjonuje partner prywatny.

Rozwiązanie takie prowadzi do wzrostu ryzyka po stronie partnera publicznego, który zgodnie z zasadą legalizmu wyrażoną w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego powinien podejmować czynności wyłącznie w oparciu o przepisy kompetencyjne określone regulacją formalnoprawną. Selektywny charakter regulacji podatkowej, który polegał na objęciu PPP enumeratywnymi przepisami wyłącznie ustaw o podatkach dochodowych, bez dostosowania regulacji w obszarze podatków obrotowych, zwiększał ryzyko takich projektów i skutkowało niewielkim zainteresowaniem PPP wśród przedsiębiorców i organów władzy publicznej.

Efektom tych prac były następujące publikacje:

- H. Brezinski, D. Korenik (eds.), S. Korenik, K. Biernacki, N. Derlukiewicz, D. Fijałkowska, P. Hajduga, A. Mempel-Śnieżyk, M. Pięta-Kanurska, B. Półtorak, P. Prędkiewicz, M. Rogowska, D. Rynio, I. Witczak, A. Zakrzewska-Półtorak, A. Krześ, M. Wrotniak, *Partnerstwo Publiczno-Prywatne jako instrument do realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych w obszarze przygranicznym Saksonii i Polski (PPPSAXPOL)*, 2014, Verlag und Herstellung Graphische Werkstätten Zittau
- Biernacki Krzysztof, Bariery prawne i podatkowe przy realizacji PPP w Polsce, w: *Partnerstwo publiczno-prywatne w teorii i praktyce*, Wrzeszcz-Kamińska Grażyna, Ścibiorska-Kowalczyk Izabela (red.), 2014, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.

Zagadnieniem, na które chciałbym zwrócić uwagę w kontekście prowadzonych badań, było kształtowanie się relacji pomiędzy podatnikiem a organem podatkowym. Badania te nawiązują do ekonomii instytucjonalnej w zakresie kosztów transakcyjnych związanych z zapłatą podatku (*compliance costs*) oraz asymetrii informacji pomiędzy stronami stosunku prawnopodatkowego. Istotnym elementem, tworzącym procesowe gwarancje dla podatnika, jest zasada dwuinstancyjności realizowana najpełniej w postępowaniu podatkowym. Od 2018 roku zasada ta została ograniczona w procedurze kontroli celno – skarbowej, wprowadzonej ustawą o Krajowej Administracji Skarbowej.

Najważniejsze publikacje w tym obszarze to monografie:

- K. Biernacki, *Krajowa Administracja Skarbowa 2018. Komentarz do ustawy i przepisów wprowadzających*, Wydawnictwo Infor, Warszawa 2018.
- K. Biernacki, *Ordynacja podatkowa 2009. Komentarz do zmian*, Wydawnictwo ODDK, Warszawa 2009.

Opracowania te z jednej strony omawiają wprowadzane przez ustawodawcę rozwiązania, a z drugiej dokonują ich analizy w świetle zasad ochrony podatników. W szczególności na uwagę zasługuje komentarz do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej i przepisów wprowadzających, która to regulacja całkowicie zmieniła nie tylko tryb postępowania w procedurach kontrolnych w stosunku do podatników, ale przede wszystkim stworzyła nową strukturę instytucjonalną organów podatkowych w Polsce.

W kręgu zagadnień związanych z tworzeniem i stosowaniem formalnego (proceduralnego) prawa podatkowego, i związanych z tym zagadnień finansowych obejmujących koszty takich postępowań, opublikowałem również następujące artykuły:

- K. Biernacki, *Wpływ metod ewidencji eksportu na zastosowanie stawki 0% w podatku od towarów i usług*, w: Regulacje w zakresie prawa celnego i podatku akcyzowego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Doświadczenia i perspektywy, P. Stanisławiszyn, T. Nowak (red.), 2012, LEX a Wolters Kluwer Business.
- K. Biernacki, *Wpływ zmiany przepisów na kwoty odsetek budżetowych od uchylonych decyzji podatkowych*, w: Instrumenty i metody racjonalizacji finansów publicznych, R. Przygodzka (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2012.
- K. Biernacki, Normatywny charakter relacji podatnik – organ podatkowy jako przesłanka efektywności funkcjonowania systemu podatkowego, Optimum. Studia Ekonomiczne, nr 3(51), Wydawnictwo Uniwersytetu W Białymstoku, 2011.
- K. Biernacki, Ryzyko podatkowe – ujęcie teoretyczne i jego implikacje dla przedsiębiorców, [w:] Czas na Pieniądz. Zarządzanie ryzykiem i kreowanie wartości, D. Zarzecki [red.], tom I, Szczecin 2007.

Ostatnim zagadnieniem poruszonym w publikacjach był wpływ zmian stawek nominalnych podatku dochodowego na wysokość wpływów budżetowych. Odrębność i unikalność systemów podatkowych poszczególnych krajów, o czym wspominałem przy monografii, uzasadniała konieczność empirycznej weryfikacji teorii A. Laffera o malejących dochodach budżetowych przy zwiększającym się obciążeniu podatkowym. Wiele krajowych publikacji wskazywało na skutki krzywej Laffera w podatkach obrotowych. Nieliczne odwoływały się do opisaną przez amerykańskiego ekonomistę zależności w podatkach dochodowych. Okres objęty badaniem był o tyle ważny, że doszło na przestrzeni relatywnie krótkiego okresu do

kilku obniżek nominalnej stawki podatku w podatku od osób prawnych. Poniższe opracowanie analizowało konsekwencje finansowe tego typu działań ustawodawcy:

- K. Biernacki, Consequences of tax rate decrease in Polish tax system, Journal of Modern Accounting and Auditing, Vol. 7, no 4, David Publishing Company 2011.

Przeprowadzone badania empiryczne wskazywały, że w krajowych warunkach gospodarczych, zmniejszenie stawki podatku dochodowego w latach 1997 – 2004 z początkowych 40% do 19 % skutkowało wzrostem dochodów budżetowych. Badania te potwierdziły zależność opisaną przez A. Laffera pomiędzy zmianą stawki podatku a dochodami budżetowymi.

Wkład w rozwój dyscypliny finanse badań prezentowanych w artykułach

Uwzględniając opisane wyniki badań w zaprezentowanych powyżej artykułach, za najważniejsze osiągnięcia uznać można:

- Propozycję autorskiej metody określenia efektywnej stawki podatku dochodowego, odmiennej od memoriałowych metod stosowanych w rachunkowości.
- Rozszerzenie teorii optymalnego opodatkowania o analizę wpływu kalkulacji podatku od wartości dodanej na obciążenia podatkowe przy świadczeniu usług finansowych.
- Analizę i systematyzację modeli opodatkowania usług finansowych podatkiem od wartości dodanej, wraz z aplikacją wybranych rozwiązań na krajowym rynku finansowym.
- Przegląd, weryfikację i aplikację teorii tworzenia się innowacji finansowych w stosunku do krajowych emisji sekurytyzacyjnych.
- Innowacyjne ujęcie i analiza czynników kształtujących politykę podatkową, w tym również kształtowanie się polityki podatkowej w odniesieniu do podmiotów powiązanych.

6. Dorobek naukowy i jego cytowalność

Od roku 2007, po obronie dysertacji doktorskiej, opublikowałem:

- Cztery monografie będące komentarzami do ustaw podatkowych lub zmian w tych ustawach. W szczególności chciałbym zwrócić na komentarz do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, który w wersji drukowanej liczy 684 strony, z czego połowę stanowią moje autorskie komentarze do wprowadzanych przepisów. Praca nad tą publikacją trwała prawie dwa lata i jej ukazanie się w I kwartale 2018r. skutkowało tym, że był to pierwszy komentarz w Polsce do tych przepisów.
- Sześć rozdziałów w monografiach, z których najważniejszą jest opracowanie angielskojęzyczne badające wpływ czynników kształtujących polski system podatkowy zarówno w ujęciu lokalnym jak też międzynarodowym.
- Czterdzieści trzy artykuły naukowe w periodykach krajowych i międzynarodowych.

Dane bibliometryczne na dzień 15.04.2019r. prezentuje poniższa tabela.

Rodzaj Bazy Cechy publikacji	BazEkon z auto- cytowaniami	BazEkon bez auto- cytowań	Web of Science	Scopus	Publish or Perish
Liczba indeksowanych publikacji	-	-	1	1	38
Liczba cytowanych publikacji	7	6	-	-	10
Zakres czasowy indeksowanych publikacji w latach	10	10	-	-	12
Zakres czasowy cytujących publikacji w latach	13	13	-	-	13
Liczba cytowań	9	6	-	-	17
Liczba cytowań /liczba publikacji	1,29	1	-	-	0,45
h-index	1	2	-	-	2

7. Granty i projekty badawcze

W roku 2014 wnioskowałem i otrzymałem dofinansowanie z dotacji celowej MNiSW na działalność naukową związaną z rozwojem naukowym młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, która pokrywała koszty badań związanych z analizą zwolnienia usług finansowych w podatku VAT. Był to wniosek indywidualny, który pokrywał wydatki związane z publikacjami i udziałem w konferencjach krajowych i zagranicznych.

W roku 2012 byłem członkiem międzynarodowego zespołu badawczego, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Saksonia 2007-2013. Projekt dotyczył badania partnerstw publiczno-prywatnych jako instrumentów do realizacji projektu infrastrukturalnego na obszarze granicznym Saksonii i Polski (PPPSAXPOL). Działania te były realizowane w ramach wspólnego projektu badawczego TU Bergakademie Freiberg i Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. W zespole tym pełniłem funkcję eksperta, którego praca badawcza koncentrowała się na wpływie regulacji prawnych i podatkowych na realizację projektów PPP.

W roku 2008 zostałem powołany jako ekspert w Narodowym Projekcie Badawczym Foresight Polska 2020. W ramach tego programu uczestniczyłem w pracach Zespołu Ekspertów Zewnętrznych ds. Analiz Delphi.

Przez okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta prowadziłem badania finansowane ze środków statutowych, które dotyczyły metodyki kalkulacji podatków dochodowych w Polsce, sekurytyzacji aktywów oraz konsekwencji zwolnienia usług finansowych z podatku VAT.

8. Działalność organizacyjna, dydaktyczna i popularyzatorska

8.1. Działalność organizacyjna

W okresie zatrudnienia na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, podjąłem się organizacji następujących przedsięwzięć:

- Przygotowania, wdrożenia oraz opieki nad specjalnością „Doradztwo podatkowe”, która realizowana jest na studiach magisterskich II stopnia, na kierunku Finanse i Rachunkowość, Wydziału Nauk Ekonomicznych. Celem tej specjalizacji jest poszerzenie wiedzy studentów z zakresu funkcjonowania systemu podatkowego. Większość absolwentów tej specjalizacji po studiach rozpoczęła pracę w firmach doradztwa podatkowego, kancelariach doradców podatkowych lub podmiotach sektora usług księgowo- podatkowych.
- Przygotowanie, wdrożenie i kierowanie studiami podyplomowymi „Doradztwo podatkowe”. Ich celem jest przygotowanie do państwowego egzaminu na doradcę podatkowego. Obecnie realizowana jest VII edycja tych studiów.
- Przygotowanie, wdrożenie oraz prowadzenie wraz z dr. M. Pauką z Katedry Finansów unikalnego przedmiotu dla studentów studiów magisterskich pt. Zaawansowane Zarządzanie Finansami Przedsiębiorstw. Przedmiot ten stanowi połączenie zagadnień podatkowych z zakresu analizy podatkowej z najnowszymi trendami w obszarze zarządzania finansami korporacyjnymi i oparty jest wyłącznie na studiach przypadków, które studenci rozwiązują podczas ćwiczeń.

Od wielu lat sprawuję opiekę nad studenckim kołem naukowym Doradztwa Podatkowego, które grupuje studentów dążących do poszerzenia swojej wiedzy z zakresu systemu podatkowego, w tym prawa podatkowego oraz praktycznych zagadnień związanych ze stosowaniem przepisów podatkowych.

8.2. Działalność dydaktyczna

Skupia się ona na prowadzeniu zajęć z przedmiotów specjalistycznych związanych z problematyką funkcjonowania systemu podatkowego w Polsce, z uwzględnieniem rozliczeń międzynarodowych. Przedmioty te są uzupełnieniem dla tych studentów, którzy specjalizują się w rachunkowości, audycie oraz finansach przedsiębiorstw. Podczas wykładów i ćwiczeń prezentuję zarówno teorie i regulacje dotyczące opodatkowania, jak też praktyczne przykłady wykorzystując swoje doświadczenia przy prowadzeniu Kancelarii Doradcy Podatkowego.

Zajęcia prowadzone są również w języku angielskim i realizowane są w ramach przedmiotów: „Tax system in Poland” oraz „International Taxation”. Wykłady angielskojęzyczne prowadzone są również na uczelniach prywatnych regionu Dolnego Śląska.

Jako adiunkt sprawowałem opiekę nad absolwentami studiów I-go stopnia, którzy przygotowywali pod moim kierownictwem pracę dyplomową (licencjacką). Było to 8 osób w latach 2017-2018, w tym jedna z tych osób przygotowywała i broniła pracę w języku angielskim. W latach 2012 - 2013 oraz 2015 – 2016 byłem promotorem łącznie 8 prac magisterskich. Zarówno prace dyplomowe, jak i magisterskie dotyczyły szeroko rozumianego funkcjonowania systemu podatkowego w Polsce.

W 2011 roku na Wydziale Nauk Ekonomicznych, w ramach kierunku Finanse i Rachunkowość na II stopniu studiów otwarto specjalizację „Skarbowość”, której słuchaczami byli pracownicy organów podatkowych, w tym organów celnych. Dla 10 studentów tej specjalności byłem promotorem ich prac magisterskich w roku 2013.

Niewielka ilość wypromowanych prac dyplomowych i magisterskich uzasadniona była Uchwałą Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z dnia 27.05.2010 r. w sprawie zatwierdzenia „Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” oraz Uchwałą Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych 1/2009-2010 z 1.10.2009r. Zgodnie z tymi aktami promotorem pracy dyplomowej może być profesor lub doktor habilitowany wyznaczony do tej roli przez dziekana. Dziekan może funkcję promotora powierzyć adiunktowi, starszemu wykładowcy lub nauczycielowi akademickiemu spoza uczelni co najmniej ze stopniem naukowym doktora wyłącznie po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

Od roku 2018r. jestem promotorem pomocniczym przy przewodzie doktorskim mgr A. Koryś, która przygotowuje dysertację poświęconą finansowym konsekwencjom implementacji podatku dochodowego dla rolników prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne. Promotorem głównym tej pracy jest prof. UE dr hab. Jacek Uchman.

W badaniach studentów otrzymałem za dydaktykę w 2018r. jedną z wyższych ocen prowadzonych przeze mnie zajęć (średnia 4,25) na Wydziale Nauk Ekonomicznych.

W 2013 roku przygotowałem materiały do pełnego, jednosemestralnego kursu on-line dla studentów dot. problematyki zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Kurs ten obejmował 10 modułów i stanowił alternatywę dla przedmiotu prowadzonego w formie stacjonarnego wykładu specjalizacyjnego.

W roku 2015 prowadziłem na Uniwersytecie Ekonomicznym specjalistyczne kursy z zakresu podatków dochodowych oraz procedur podatkowych. Ich słuchaczami byli m.in. pracownicy dolnośląskich organów podatkowych, w tym izby skarbowej oraz urzędów skarbowych i celnych.

8.3. Działalność popularyzatorska

W obszarze działalności popularyzatorskiej, pragnę wskazać na następujące przedsięwzięcia:

- **Publikacje w miesięcznikach** skierowanych do przedsiębiorców, doradców podatkowych oraz księgowych. W tym obszarze najistotniejsze są dla mnie cztery cykle publikacji odpowiednio w miesięczniku Prawo i Podatki oraz Gazecie MSP. W pierwszym z tych czasopism opublikowałem łącznie 29 artykułów na przestrzeni lat 2007 – 2012. W drugim z nich, w ramach trzech cykli, opublikowałem łącznie 39 artykułów. Miało to miejsce w latach 2010 – 2013.
- **Publikacje w prasie codziennej**, w takich dziennikach jak Gazeta Prawna, Rzeczpospolita, Gazeta Wrocławska. Współpraca przede wszystkim z Gazetą Prawną trwa nieprzerwanie od 2008 roku i skupia się zarówno na przygotowywaniu samodzielnych artykułów, jak też komentarzy lub wypowiedzi eksperckich do publikowanych artykułów.

- **Cykliczny udział w programie radiowym** prowadzonych przez redaktora Polskiego Radia, oddział we Wrocławiu, Filipa Marczyńskiego, w ramach realizowanej audycji „Program bez VAT”. Podczas spotkań, które odbywają się raz w miesiącu, omawiane są zagadnienia funkcjonowania lub zmian w polskim systemie podatkowym. Współpracuję również jako ekspert z Radiem ZET, gdzie udzielam sporadycznie wywiadów dotyczących krajowych zagadnień podatkowych.
- **Prowadzenie zajęć dla dzieci** w ramach Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego. Dotychczas przeprowadziłem pięć takich wykładów, które koncentrowały się wokół funkcjonowania systemu podatkowego i roli podatków w budżecie domowym.

8.4. Udział w zespołach eksperckich i merytorycznych

Od 2018r. jestem członkiem Zarządu Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych (DO KIDP). Sprawuję funkcje przewodniczącego Komisji ds. Promocji i Komunikacji Zewnętrznej. W ramach prac w Zarządzie DO KIDP powołałem zespół merytoryczny, którego jestem przewodniczącym. Zajmuje się on analizą zagadnień o wysokim stopniu skomplikowania, z którymi spotykają się na co dzień w swojej pracy doradcy podatkowi regionu dolnośląskiego.

Krzysztof Bielecki